

PROTOKOLL 06. mars 2017

Styremøte i Øvre Pasvik nasjonalparkstyre / Báhčaveaji álbmotmeahccestivra

Øvre Pasvik
nasjonalparkstyre

Báhčaveaji
álbmotmeahc-
cestivra

Dato: Mandag 6. mars 2017 kl. 10.00-13.30. Lunsj kl. 12.00-12.30.

Sted: NIBIO Svanhovd.

Tilstede:

Styret: Kurt Wikan, styreleder Karine Emanuelsen, nestleder Ola Johansen (vara for Mariann W. Magga)	
Meldt forfall: Knut Mortensen Mariann W. Magga	Sekretariat: Rolf E. Sch. Kollstrøm, nasjonalparkforvalter

Sak 05/2017 Åpning av møte, registrering og godkjenning

- Registrering av deltakere, Styret er beslutningsdyktig.
- Valg av underskrivere; Karine Emanuelsen underskriver protokollen.
- Innkalling og sakliste ble godkjent.
- Protokollen fra styremøtet 04.01.2017 ble godkjent.

Sak 06/2017 Orienteringssaker

- Invitasjon til åpning av besøkscenter Pasvik Zapovednik, Nikel 14.-16-03.2017
Det var bare Knut Mortensen og forvalter som hadde anledning (pga sykdom reiste ingen fra styret eller forvalter)
- FeFo og frivillig skogvern, tatt til orientering.
- Gjøkhotellet, opsjon FeFo -befaring med Biotope AS den 23.02.2017,
-Orientering gitt av styreleder og forvalter fra befaringen av de verneverdige byggene med arkitektene fra Biotope AS.
- Befaring/fellesmøte Varangerhalvøya juni 2017, -Foreløpig opplegg tatt til orientering

- e. Besøksstrategi Øvre Pasvik nasjonalpark, Utkastet er klart fra forvalter, styret får frist for merknader til torsdag 09. mars. Forvalter innarbeider disse og strategien oversendes Miljødirektoratet innen 15. mars 2017.
- f. Økonomi 2017 – bestillingsdialog, behandlet som egen sak 10/2017
- g. Eventuelt, -ingen saker

Sak 07/2017 Søknad om motorferdsel mv. i Øvre Pasvik nasjonalpark ved forskning på foring av rein, NIBIO Svanhovd

Nibio Svanhovd søker i brev datert 17.02.2017, om å kjøre med 2 snøscootere i Øvre Pasvik nasjonalpark, førere Erling Fjelldal og Egon Sotkajærvi, i perioden i forbindelse med foringsforsøk av rein. Tidsrommet er ukene 11-13 (6. mars-26. mars 2017). Prosjektet finansiert av Regionalt forskningsfond Nord, er kalt «Elvesnelle –fra problem til ressurs», og er et samarbeid med Sør-Varanger kommune og reinbeitedistrikt 5A/C i Pasvik. Elvesnelle er i ferd med å skape utfordringer ved gjengroing i Pasvikvassdraget. Formålet med prosjektet er å utrede muligheten for kommersiell høsting og bruk av elvesnelle (skjefte), og i vinter ønsker de å dokumentere elvesnella smakelighet for rein i feltforsøk. Søker oppgir at forsøket vil bli utført der reinen befinner seg, og det kan være innenfor nasjonalparken i aktuelle tidsrom. Andre fôrtyper de skal bruke til sammenligning er tørrhøy, ensilert gras og pelletert for. Alle materialer i forbindelse med forsøket vil bli hentet utenfor verneområdet og alt utstyr og eventuelle fôrrester vil bli fjernet.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik vurderer at foringsforsøket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Nasjonalparkstyret har vektlagt at tiltaket er i samarbeid med reinbeitedistrikt 5A/C. Styret ser videre at forskningsprosjektet har nytteverdi for utfordringen med gjengroing av elvesnelle i det nærliggende Pasvik naturreservat.

Nasjonalparkstyret gir derfor dispensasjon etter naturmangfoldlovens § 48 fra verneforskriftens forbud mot oppføring av midlertidige innretninger, gjerder og anlegg m.v. i § 3 pkt 1.1, og verneforskriftens motorferdselforbud i § 3 pkt 6.1.

NIBIO Svanhovd ved Erling Fjelldal og Egon Sotkajærvi, gis dispensasjon til ferdsel med snøscooter i Øvre Pasvik nasjonalpark i forbindelse med foringsforsøk av rein i perioden 6. mars-26. mars 2017. Dispensasjonen gjelder også oppsett av midlertidige innretninger som foringshekk og stengsler.

Vilkår

1. Ferdselen skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Så langt det er mulig bør motorferdsel og foring legges utenom nasjonalparken.
2. Til- og frakjøring skal så langt det er mulig følge kommunal snøscooterløype og skogsbilvegtraseer.
3. All kjøring meldes på forhånd til Statens naturoppsyn ved Jørn Monsen, eventuelt per SMS, tlf.nr: 920 91 018.
4. Det skal ikke kjøres når det ikke er snødekke over vegetasjonen.
5. Alle materialer som skal brukes må fraktes inn. Det er ikke anledning til å ta trevirke innenfor nasjonalparken.
6. Alt avfall, alle foringsrester og foringsinnretninger mv. skal ryddes straks etter forsøket, og fraktes ut av nasjonalparken.
7. Ved brudd på vilkårene kan tillatelsen bli trukket tilbake.

Nasjonalparkstyret ønsker tilbakemelding på/orientering om resultatene av foringsforsøket.

Bakgrunn

I verneforskriften for Øvre Pasvik nasjonalpark § 3, pkt. 5.1 heter det at all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Videre heter det i i pkt. 6.1 at motorferdsel er forbudt på land og vann og i lufta under 300 meter. Verneforskriften gjør unntak for bl.a. bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med reindrift (pkt. 6.2b). I tillegg er det i verneforskriften forbud mot oppføring av bl.a. midlertidige innretninger, gjerder og anlegg, som planlegges brukt i forbindelse med foringen, jfr verneforskriftens § 3 pkt 1.1. Søknaden fra NIBIO må derfor vurderes som en søknad om dispensasjon etter naturmangfoldlovens § 48.

Naturmangfoldloven § 48 åpner for at det kan gis dispensasjon dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhets hensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Vurderingen videre blir i forhold til om tiltaket strider i mot verneformålene og i hvilken grad verneverdiene blir påvirket.

Verneformålet i Øvre Pasvik nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende barskogområde som i det vesentlige urørt i forhold til tekniske inngrep, ta vare på et skogøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold, sikre variasjonsbredden av naturtyper i regionen samt ta vare på landskapsformer, særpregede geologiske forekomster og kulturminner. Videre heter det at ivaretagelse av naturgrunnet innenfor verneområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse, og området skal kunne nyttes til reindrift og naturopplevelse og utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I vurderingen om nasjonalparkstyret skal gi dispensasjon skal de miljøretslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 vektlegges;

- kunnskapsgrunnet (§ 8)
- føre-var-prinsippet (§ 9)
- økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10)
- kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver (§ 11)
- miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12)

Aktuelle område er ikke spesifisert siden foringen nødvendigvis må skje der reinen oppholder seg. Motorisert ferdsel med snøskuter kan forstyrre dyrelivet og skade plantelivet. I dette tilfellet er det i midlertidig kun snakk om en kortvarig og begrenset påvirkning både med hensyn til tidsrom og belastning. I denne perioden er nasjonalparken lite brukt i forbindelse med friluftsliv. Samtidig vil det i stor grad være i samme området hvor det allerede er ferdsel med snøscooter i forbindelse med reindriften. Forvalter vurderer den økte støybelastning og virkning på både vegetasjon, dyreliv og friluftslivet som liten. Erfaringer med foring av rein viser at dette ikke medfører noen vesentlig belastning på det biologiske mangfoldet, men muligheten for spredning av fremmede plantearter gjennom frø er tilstede. Gjennom bruk av vilkår om bl.a. fjerning av alle planterester vurderes den samlede belastning på naturmangfoldet som liten, jamfør naturmangfoldloven § 10.

Vurdering

Naturmangfoldlovens § 48 er en kan-bestemmelse, som innebærer at det skal

foretas en konkret skjønsmessig vurdering av om det skal gis dispensasjon når vilkårene er oppfylt. Her vil omfang, miljøvirkningen og nødvendigheten av tiltaket ha betydning. I rundskrivet "Forvaltning av verneforskrifter" skriver Miljødirektoratet at ved vurdering av om en dispensasjon skal gis, må nytten av et forskningsprosjekt vurderes opp mot omfanget av eventuelle inngrep eller tiltak og de ulemper som forskningen medfører. Videre skriver direktoratet at det vitenskapelige motivet bak vernet vil kunne begrunne en mer liberaldispensasjonspraksis når det ikke er tale om etablering av faste anlegg eller terrenginngrep i verneområdene. Som regel bør det gis dispensasjon for tiltak som bidrar til å fremme verneverdier.

Forvalter vurderer at tiltaket ikke er strid med verneformålet og heller ikke påvirker verneverdiene nevneverdig. Det vektlegges at prosjektet er i samarbeid med det lokale reinbeitedistriktet og skjer i samme område som gjetingen allerede foregår. Det vurderes at en dispensasjon ikke vil skape presedens nettopp fordi reinbeitedistriktet er delaktig i prosjektet. Forskningen vil ha nytte for gjengroingsproblemet med elvesnelle i det nærliggende Pasvik naturreservat. Her er slått av elvesnelle et skjøtselstiltak i forvaltningsplanen, men det er utfordringer knyttet til gjennomføring av slått så lenge det ikke er en kommersiell interesse for produktet.

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik vurderer at foringsforsøket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Nasjonalparkstyret har vektlagt at tiltaket er i samarbeid med reinbeitedistrikt 5A/C. Styret ser videre at forskningsprosjektet har nytteverdi for utfordringen med gjengroing av elvesnelle i det nærliggende Pasvik naturreservat.

Nasjonalparkstyret gir derfor dispensasjon etter naturmangfoldlovens § 48 fra verneforskriftens forbud mot oppføring av midlertidige innretninger, gjerder og anlegg m.v. i § 3 pkt 1.1, og verneforskriftens motorferdsel forbud i § 3 pkt 6.1.

NIBIO Svanhovd ved Erling Fjelldal og Egon Sotkajævi, gis dispensasjon til ferdsel med snøscooter i Øvre Pasvik nasjonalpark i forbindelse med foringsforsøk av rein i perioden 6. mars-26. mars 2017. Dispensasjonen gjelder også oppsett av midlertidige innretninger som foringshekk og stengsler.

Vilkår

1. Ferdselen skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Så langt det er mulig bør motorferdsel og foring legges utenom nasjonalparken.
2. Til- og frakjøring skal så langt det er mulig følge kommunal snøscooterløype og skogsbilvegtraseer.
3. All kjøring meldes på forhånd til Statens naturoppsyn ved Jørn Monsen, eventuelt per SMS, tlf.nr: 920 91 018.
4. Det skal ikke kjøres når det ikke er snødekke over vegetasjonen.
5. Alle materialer som skal brukes må fraktes inn. Det er ikke anledning til å ta trevirke innenfor nasjonalparken.
6. Alt avfall, alle foringsrester og foringsinnretninger mv. skal ryddes straks etter forsøket, og fraktes ut av nasjonalparken.
7. Ved brudd på vilkårene kan tillatelsen bli trukket tilbake.

Styrets behandling

Styret ønsket en tilføyelse under vilkår om at de ville ha en tilbakemelding på resultatene av foringsforsøket. Forslag til vedtak enstemmig vedtatt med tilføyselsen.

Vedtak (se 1. side i saken)

Sak 08/2017 Kolarctic søknad 2018-2020, Gjøkhotellet som informasjonspunkt

Det arbeides med en felles søknad fra samarbeidspartene i Enare-Pasvik trilateral park om finansiering fra Kolarctic (EU-midler) til et 3-årig prosjekt knyttet til utvikling av besøkssenter og reiseliv. Den norske delen av prosjektet er knyttet til utvikling av Gjøkhotellet som et informasjonspunkt for Øvre Pasvik nasjonalpark og Øvre Pasvik generelt, og utarbeides gjennom et samarbeid mellom nasjonalparkstyret, Besøkssenteret for Øvre Pasvik nasjonalpark og Biotope AS.

Søknadsfristen er 15. mars 2017.

Partene fra de ulike land hadde sitt første fysiske møte om søknaden på Svanhovd den 28. februar 2017. Forvalter vil orientere nærmere om prosjektinnhold og tilskuddsordningen under styremøtet.

Mer info: <http://www.kolarctic.no/>

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Øvre Pasvik vil delta som norsk partner i søknad om finansiering fra Kolarctic 2018-2020, med sikte på å utvikle Gjøkhotellet som et informasjonspunkt for Øvre Pasvik nasjonalpark.

Styrets behandling

Innstilling enstemmig vedtatt.

Sak 09/2017 Opprusting av skogsbilveier i Pasvik gjennom Veirådet

Medlemmene i Veirådet for skogsbilveiene i Pasvik skal alle besvare utsendte spørreundersøkelse: Prioriteringer av skogsbilveier i Pasvik i forbindelse med utarbeidelse av 4 års plan for opprustning. Svarfrist til FeFo som sekretariat for veirådet er 17.03.2017.

Nasjonalparkstyret besvarte i felleskap spørreundersøkelsen under styremøtet.

Sak 10/2017 Bestillingsdialogen 2017

Vedtak:

Nasjonalparkstyret avventer endelig fordeling, -runde 2, til besøksstrategien er godkjent av Miljødirektoratet og endelig tildeling for 2017 er klar.

Kurt Wikan leder

Rett protokoll bekreftes:

Karine Emanuelsen